

Fakultet for Biovitenskap, Fiskeri og Økonomi

Innspill fra AMB - Rapport fra Økonomiutvalget BFE

Innledning

AMB ønsker å takke Økonomiutvalget ved BFE for en god rapport som svarer utfyllende og i tråd med gruppens mandat. Det er et omfattende arbeid og det er tydelig at utvalget har jobbet systematisk og vært ansvarsbevisste overfor fakultetsstyrets bestilling.

Det er nå viktig at den historiske kartleggingen og redegjørelsene som kommer frem i dokumentet brukes konstruktivt videre i arbeidet med ny økonomimodell ved BFE. Det er viktig å presisere at en økonomisk modell er et forvaltningsverktøy som skal rigge UiT og dens enheter til å kunne nå de målsetninger og ambisjoner som er nedfelt i strategiplanen Eallju – Drivkraft i nord, og dens medfølgende prioriteringer. I regjeringens utsynsmelding ligger det en varsling i endring av nasjonal finansieringsmodell som tilrettelegger for en økt autonomi for universitets og høyskolesektoren. Arbeidet med ny modell ved BFE kan derfor ikke ses uavhengig av institusjonens kommende modell og de andre endringer i sektoren. Innsikten i økonomirapporten vil uansett styrke forutsetningene for å få på plass en modell med en større autonomi for instituttene og som tilrettelegger effektiv, målrettet og synergiskapende drift. En god forvaltning av instituttenes styrker innen utdanning, forskning, formidling og innovasjon er viktig for å styrke enhetens forutsetninger til å levere på både egne og institusjonens strategier og måltall.

AMB bestrider ikke faktagrunnlaget som ligger til grunn for rapporten, men det vil gis enkelte forslag til synliggjøring og presiseringer i rapporten.

Spesifikke punkter til rapporten og forslag hvordan BFE bør bruke informasjonen i det videre arbeidet:

- Rapporten bruker standard definisjon på faglige stillinger gjennomgående i rapporten. Dette er naturlig, men det synliggjør ikke den reelle forskjellen i stillingsbeskrivelse innen faglige årsverk. Ekstern finansierte faglige stillinger har som regel ingen til lav undervisningsplikt. En førstestilling/professor har som standard 50/50 undervisning og forskning. Samtidig har lektor stillinger nærmere 100% undervisning. AMB har også mange ansatte teknikere der det er variasjon i stillingsbeskrivelse mtp utdanning og forskning. En noe mer nyansert inndeling i type stillingskategorier som forklarer de nåværende og historiske forutsetningene for de forskjellige type aktiviteter og resultater ved instituttene kan være et mer hensiktsmessig for BFE å benytte i arbeidet med å etablere ny økonomimodell. Ikke minst i lys av den pågående fornyingen av studie og emneportefølje.

- I de nåværende nasjonale prinsippene for resultatbasert tildeling er det små forskjeller mellom samfunnsfag og realfag (s. 35). En lav resultatbevilgning har gjort AMB gode til å benytte seg av synergier og til å finne pragmatiske løsninger (og leter aktivt etter nye) for å kunne tilby en forskningsbasert biologisk utdanning som svarer til AMB sitt samfunnsoppdrag og forventningene til UiT og BFE.
- Det synliggjøres i rapporten at det har vært en stor refordeling av rekrutteringsstillinger som ikke samsvarer med universitetets prinsipper for nøkkelfordeling. Slike initiativ, i et forsøk på å styrke BFE sine totale forutsetninger er kraftfulle verktøy som BFE besitter. Det er viktig at slike ressurser forvaltes på en måte som skaper merverdi for BFE. AMB mener derfor at fakultetets historiske prinsipper for fordeling av rekrutteringsstillinger vurderes for ønsket effekt. Dette bør også gjøres for nåværende og eventuelle endrede fremtidige fordelingsprinsipper.
- I rapporten legges det frem antallet ansatte ved hvert institutt i perioden 2009 til 2021 (jmf tabell 5). AMB har gjennom denne perioden ligget relativt stabilt og med et solid antall årsverk knyttet opp mot ekstern finansiering inkludert flere som nå kategoriseres som fast vitenskapelig ansatte. Det vises også til at det i den samme perioden er en økt produksjon per årsverk ved instituttet. NFH, AMB og administrasjonen er nå underlagt en stillingsstopp ment å gi en innsparing gjennom en slanking av årsverk via avganger og ansatte som sier opp sine stillinger og som ikke blir erstattet. Slike sparetiltak er forventet å vare frem mot 2027.
 - AMB ønsker å gjøre fakultetsstyret oppmerksom på at økonomiutvalget ikke har kunnet vurdert langtidseffektene av dette vedtaket og hvordan dette eventuelt påvirker den prosentvise fordelingen av langsiktige basisfinansierte faglige stillinger ved BFE gjennom tilfeldigheter som antall avganger ved institutt og administrasjon. Det er viktig at dette analyseres kontinuerlig gjennom den pålagte innsparingsperioden.
- Det er synliggjøres at det har forgått en relativ nedbygging av AMB. Instituttet anerkjenner de stramme økonomiske rammene som både institutt og BFE må drifte innenfor. Det er likevel ønskelig å presisere at slik AMB tolker «Eallju – Drivkraft i nord» samsvarer pågående prosesser som tilrettelegger for en videre relativ og *di facto* nedbygging av AMB dårlig med UiT sin strategi frem mot 2030 og de nåværende og historiske prioriteringer som institusjonen har gjort.

Avslutning

AMB mener rapporten i stor grad har klart å belyse situasjonen ved BFE fra 2009-2023 på en god måte. Rapporten kommer på et godt tidspunkt med tanke på de omlegginger vi skal igjennom med økonomimodell og fornyelsen av studie- og emneporteføljen. AMB stiller seg også bak fakultetsstyrets bestilling og dens intensjon som et videre bakgrunnsverktøy for BFE og for å gi et bedre innblikk i fakultetets økonomiske historie og veivalg som har vært med på å forme denne.

Vennlig hilsen

Vidar Sørum
Instituttleder

—

vidar.a.sorum@uit.no
77 64 66 75